

Luuletaja Salme Heinla

Koerus, Aruküla mõisas toimus 10. oktoobril 13. Kalju Lepiku luulevõistlus. Võistluse eesmärgiks on virgutada luulehuvi, väärtustada kaunist eesti keelt ja tähistada Kalju Lepiku sünniaastapäeva. Osaleda võivad luulehuvilised üle Eesti oma kirjutatud luuletustega. Hindamine toimub kolmes vanuseklassis: põhikooli õpilased, keskkooli õpilased ning täiskasvanud.

Täiskasvanute grupis võistles ka Salme Heinla Haljalast, kes saavutas oma luuletuste ja esinemisega 1. koha ning pälvis ka kaks eripreemiat Koeru kirjandusklubi Vaimuvalgus ja mõisakoolide seltsi poolt.

Luulepäeva austas oma kohalolekuga ka Kalju Lepiku lesk Asta Lepik koos lapselapsega. Luuletajale pühendatud mälestuskivi juures süüdati küünlad, üles oli seatud ka näitus luuletaja teostest ja fotodest.

Salme Heinla.

Foto: Ain Liiva

PÄÄSULIND

Piiri-pääri pääsulind,
tiivul sinisuled, valge laulurind.
kiire-kiire on su lend,
lähed-tuled, lähed-tuled,
poegadele laulu vidistad.
Suve lõpupoole kõlab
ära siit! ära siit!
Tuleb külm
ja toitu pole.
Lahkudes – vidiit!
Uuel kevadel
kuid ikka tuled,
tiivul sinisuled,
valge laulurind.
väikeses rinnas
emasiida,
ema-hool ja -arm,
lähed-tuled, lähed-tuled.
Oled kallid pääsulind.

MIS SEE KÕIK ON?

Südamearst, kirjanik, mesinik
Ilmar Särg
viis kokku kolm vana meest –
Usk, Lootus, Armastus.
Meie kõige suurem kirjanik
Anton Hansen Tammsaare
põimis kangasse
Tõe ja Õiguse,
Õnne ja Armastuse,
Valu ja Surma.
Iga inimese õnn
on teise omast erinev,
iga armastus on eriline,
uskuda võib iga inimene isemoodi,
tõde on päriselt,
õiguse eest tuleb võidelda,
võitlus on valus,
lootus on abimees.
Aga tema,
kes on üle,
võtab kõik endale –
võtab su Õnne ja Armastuse,
võtab ka Valu, Usu ja Lootuse.

Kuid Tõde jääb,
miski ei kao päriselt,
kõik alles jääb
ja tuleb uuesti
uutele inimestele.
Tuleb sinu lastele,
nende lastele,
lastelastele.
See ongi
– mis see kõik on –
Elu.

PÕHJAMAA LILLED

Kuhu keegi lilli ei külv,
sinna nad tulevad ise,
nurmedele nukud ja nelgid,
kuldse vilja sees
põllumoon helgib
ja otsa vaatab leivalill.
Kaunid kuldmadarad
oma lõhna põlluteele annavad,
vetekaldais võhumõõgad
ja kummarduvad ojamõõlad,
nemad on leinajad.

Heinamaadel lehvivad
tulikate kollased leegid
ja tuul tasakesi
kurekellaga mängib.

Neid põhjamaa ilusaid lilli
ei ole külvanud keegi.
nad on meiega,
meile õitsevad
ja igas pilgus on sõnum –
sinu ilus maa.

KODULEIB

Ema küpsetas leiba
heast rukkijahust
lisas köömneid
ja oma armu.
Magus lõhn jäi käte külge.
Kerkind taignast
ema pikergused pätsid voolis
ja kaks väikest paistekakku –
minule ja vennale,
pani need puhtale kapsalehele
ja valge leivalabidaga
lukkas kuuma ahju.

Kui küpsend leivad
juba laua peal
ja lõhnas väike köök
kui leiva kõrval piimakruus –
see oli lapse parim söök.

Koduleiva lõhn ja maitse,
ema lilleline rätik –
ainult lapsepõlves
sai see olla nii
ja ainult lapsepõlves
on me juures
koduarm ja -kaitse.

Oktoober oli õpetajakuu ja Haljala koolis korraldasime sõprade sügise sünnipäeva

Tähistamiseks õpetajate päeva ning Eesti Õpetaja au-tähise 4. aastapäeva läkitas Haljala Gümnaasium koos Lääne-Viru Maavalitsusega üldsusele üleskutse koguda legendärsid lugusid oma õpetajatest ja saata need meie kooli. Aitäh mälestuste eest Teile, kes te hoiate südames oma õpetajaid ja olite valmis aastaid hiljem nendest kirjutama - Leele Sihvart, Anna Bergström-Meipalu, Karl Tamberg ja Salme Heinla, Marge Lepik, Anne Mäeots, Eda ja Tõnis Sakk.

Õpetaja peamine töö ongi õpetamine, küll tunnis, kuid tihti peale, eriti tänapäeval ka väljaspool õppetundi – õue-õppes, pahupidi klassiruumi meetodil jne. Õpetaja peab tundma hästi oma ainevaldkonda. Kas ainult? Suur osa inimestest ei mäleta, millega õpetaja veel koolis tegeleb.

Küsitlesime Haljala gümnaasiumi õpetajaid ja vastused, muidugi naljaga pooleks, on teie ees: meelitan ja motiveerin õpilasi õppima, olen kuulaja ja innustaja, tegelen õpilaste sõnavaraga, jälgin kõnepruuki, kutsun korrale, laiendan õpilaste silmaringi, korraldades väljasõite, tihti peale olen reisijuht ja -korraldaja, kassapidaja, toitlustus-nõustaja, varustaja, lohutaja ja meelelahutaja. Peaksin olema huvitavam kui nutitelefoni ja valdama kõikvõimalikke tehnilisi vahendeid ja seadmeid.

Olen õhinapõhise integratsiooni looja ehk huvitava tunni andja, miks mitte *stand up* näitleja klassi ees, taidleja, pilimees, stsenaarist ja lavastaja. Suure ettenägemisvõimega grafomaan, trükin ja paljundan, parandan vihikuid, valmistan tunde ette, loen, olen kursis päevakajalise infoga, seebikate, seriaalide ja tõsielusarjadega.

Tunnen õpilase hingeelu, ennetan hädaolukordi, võitlen meelemürkide vastu. Satun perenõustajaks ja seksuoloogiks, paremal juhul moenõustajaks või terviseedendajaks. Olen filosoof ja psühholoog.

Tuleb ette olukordi, kus olen hoopis koristaja, maaler või remondimees, igat moodi kooli arendaja ja õpilaste eestvedaja. Kasvataja ja tee saatja aastate kaupa.

Koolijuhina tahaksin, et õpetaja tõesti tegeleks koolis kõige enam õpetamisega. Koolitöö sujuvaks korraldamiseks vajame teiste spetsialistide tuge – logopeedi, sotsiaalpedagoogi, haridustehnoloogide, projektijuhi, raamatufondi hoidjate, majandustöötajate, kõõgitoimkonna, ringijuhitide, noorsootöötaja abi. Suur tänu teile meie õpilaste kasvatamise ja arendamise eest.

Kui oleks võimalik, siis näeksime kindlasti koolis niisuguseid inimesi töösse sukeldumas, nagu ajakirjanik, fotograaf, filmimees, lavastaja, arhitekt, sisekujundaja, ökoloog jt.

Parimat koostööd ootame eelkõige kodukandi inimestelt, eelkõige lapsevanematelt. Teiega koos on asi alati hästi aetud. Lapsevanemad peaksid rohkem kaasa rääkima koolielus ja oma lapse käekäigu vastu huvi tundma. Oma ema on alati esimene õpetaja.

Avaldame tänu meie alevi ettevõtete juhtidele, kes osalesid Haljala kooli sõprade sügise sünnipäeval lugupidava suhtumise ja toredate etteastete eest. Haljala koolil on hea

meel oma sõprade üle, rõõm ja tänutunne saatjaks uute sildade loomisel.

Kallis õpetaja, oska ikka olla toeks abivajajatele, ole toetav ja rõõmsameelne kaaslane, püüa ka ise paljust unistada – sul on maailma üllaim elukutse. Õpetaja enda avatus, siirus, ausus, töökus, armastus aitavad kõiki teisi saada paremateks inimesteks. Lapsepõlv on inimese elus raske aeg, veel ei saa ega oska see noor inimene õigeid valikuid ise teha. Toetagem kujunemisjärgus maailma kodanikke, õpetame, suuname ja näitame eeskujuga.

Haljala kooli aastaõpetajad 2015 on Merike Tiilen, Helena Lahi, Greete Toming.

Pidasime sügise sünnipäeva just sellepärast, et õpetajat erutavad kollaseks muutunud kaselehed, punaseks värvunud vahtralehed, viljakoristus ja nukrad kõrrepõllud. Kui põllumehel on see lõikuspüha, siis kooliõpetaja sügisel alles hakkab vagusid kündma, kuhu tarkuseteri külvata, kasvatada ja hoolitseda saagikuse eest.

Inge Laiv Haljala Gümnaasiumi direktor

Haljala Gümnaasiumi aastaõpetajad 2015: Helena Lahi, Merike Tiilen ja Greete Toming maavanem Marko Tormiga. Foto: Meelis Meilbaum

Haljala lasteaed pidas mihklilaata

Fotod: Greete Toming

Imepärane Malawi

Selle aasta alguses nägin Facebook'is postitust, milles Euroopa noortele suunatud maailmahariduslik praktika-projekt GLEN otsis vabatahtlikke erinevatesse arenguriikidesse teadmiste ja kogemuste vahetamiseks. GLEN Eesti on oma tegutsemisaja jooksul saatnud juba enam kui 30 noort Eesti inimest erinevatesse arengumaadesse - näiteks on sihtkohad olnud Malawi, Kamerun, Ghana, Gruusia, Ukraina, Nepaal, India, Kambodža, Tai, Keenia, Lõuna-Aafrika Vabariik, Sambia, Tansaania, Etioopia ja Uganda.

2015. aastal GLEN Eesti poolt korraldatud programmi sooviti leida järjekordsed üheksa vabatahtlikku, kellest viis taheti saata erinevatesse Aafrika riikidesse ning lisaks olid sihtkohtade hulgas India, Nepaal, Gruusia ning Ukraina. Igasse sihtkohta sooviti lähetada vähemalt 2 inimest, kellest üks Eestist ning teine siis kas Saksamaalt, Prantsusmaalt või Ungarist. GLEN projekti koordineerib Arengu-koostöö Ümarlaud ning rahastab Eesti Vabariigi Välisministeerium.

Minus tekitas erilist huvi projekt, mille sihtkohaks oli

Aafrika südames asuv Malawi ning sisuks tüdrukute harimine seksuaal- ja reproduktiivtervise teemadel. Kuna minu perekond on juba harjunud, et igal kevadel nakatun ma erilise reisipisikuga, otsustasin loomulikult kandideerida ning minu suureks üllatuseks kutsuti mind peagi vestlusele. Mõne nädala pärast sain positiivse vastuse - "MINEK!" - ning kibekiirelt hakkasid suured ettevalmistused peale. Kevadesse mahtusid kaks ettevalmistavat koolitust, millest üks toimus Saksamaal ning teine Tšehhis. Koolitused kestsid ühe nädala ning nendest võtsid osa kõik 2015. aasta programmis osalejad.

Juunikuuks olid ettevalmistused lõppenud ning minu reis Malawi poole võis alata. Pean tunnustama, et enne ärandu tuli ette nii suuremaid kui väiksemaid takistusi, kuid lõpuks lennukis istudes tundsin, et siit edasi saab küll kõik ainult paremaks minna.

Malawi Vabariik asub Aafrika kaguosas ning on pindalalt (118 484 km²) maailmas suuruselt 100. riik. Malawi rahvarv 2014. aasta juulis oli hinnanguliselt 17 377 468, kellest ca 80% on kristlased ning ca 13% moslemid. Malawi on maailmas üks vaesemaid riike, kus alla vaesuspiiri elab 50% elanikkonnast. Minu sihtkohaks Malawis oli linn nimega Blantyre, mis on elanike arvult Malawi suurim linn ja tähtsaim ärikeskus (viimased ametlikud andmed aastast 2008, kui rahvaarv oli ca 700 000 inimest).

Rääkides haridusest tuleb siinkohal kohe mainida, et otsest koolikohustust Malawis ei ole. Koole on liiga vähe, veelgi vähem on kooliks sobivaid hooneid ja tihti toimuvad tunnid ajutistes varjualustes või ülerahvastatud ruumides. Õppevahendid puuduvad, laborid ja õppeklassid on ainult üksikutes koolides, mis on õpilastest veelgi kaugemal. Klassiruumid asuvad väga lihtsates hoonetes, tihti pole ei tahvleid, pinke ega õpikuid. Elektrivarustus on väga üksikutes koolides. Õpetatakse ka lageda taeva all, mis tähendab, et halva ilma korral võivad tunnid ära jääda.

Blantyre'sse jõudes oli minu ülesandeks toetada kohali-kuorganisatsiooni GILEP (Girl Leadership Empowerment) tööd, mis keskendub tüdrukute seksuaalkasvatuse ja reproduktiivtervise toetamisele ja hariduse ning loodusõbralike hügieenisidemetega propageerimisele. Peamine suund oli toetada riikliku kampaaniat tüdrukute haridustee jätkamiseks. Minu tandempartneriks oli Saksamaa tüdruk Julia, kellega asusime korraldama kohtumisi kohalike noortega, et toetada ja julgustada tüdruku, kes erinevatel põhjustel kooli pooleli jätnud.

Meie kohalik organisatsioonijuht Daniel Khonyongwa viis meid kohtuma Blantyre politseiülemaga, kes rääkis meile natuke statistikast, mis oli suhteliselt jahmav. 2014. aastal jõudis Blantyre linna politseijaoskonda 665 juhtumit, millega olid seotud alla 16-aastased noored. Peamine osa nendest puudutas väärkoheldud tüdruku (seksuaalne, füüsiline, emotsionaalne vägivald) ja väiksem osa noori poisse, kes olid tarvitanud alkoholi või narkootikume. Tüdrukute puhul selgus kaks erinevat suunda - kuna enamik sealsetest õpetajatest on meesterahvad, siis toimub koolides palju vägivaldajuhtumeid just noorte tüdrukute vastu. Samas aga kinnitati meile, et mõnikord on just õpetajad need, kes tulevad avaldusega politseisse, kuna nad näevad, et õpilastega on midagi lahti ja nad ei taha oma õpilastest ilma jääda.

Kuigi meile tundub see täiesti arusaamatu ja vastuvõetamatu, siis Malawi koolides kukub enne neljandasse klassi jõudmist välja ligi 70% tüdrukutest. Peamisteks põhjusteks on lisaks eelpool nimetatud vägivaldajuhtumitele ka soovimatu varajane abiellu ja rasedus, menstruatsioon, halv seisus koolid, vanemate eeskujutu puudumine, vanemate haigused ja kodu kaugus koolist (kuna koolibusse seal ei ole, siis on mõnikord kooli vaja kõndida näiteks 15 km). Suheldes erinevate inimestega selgus, et lapsevanemad toetavad rohkem poisslaste haridust, sest mees on tulevane "perekonnapea" ning peab seetõttu olema haritud ning targem. Naiste rolliks on pigem laste saamine ning pere ja kodu eest hoolitsemine, mistõttu ei pea paljud lapsevanemad oma tütarde haridust esmatähtsaks. Siit aga tekib omakorda nn lumepalliefekt: kuna paljudel vanematel puudub kooliharidus, ei pea nad seda ka tähtsaks oma lastele. Pigem vajatakse laste tööjõudu kodus.

Peamine põhjus, miks tüdrukud kooli pooleli jätvad on siiski rasedus ja menstruatsioon. Väga paljud neid, kes elavad väljaspool linna külates, ei oma piisavalt ressursse, et osta endale hügieenisidemeid (keskmine sissetulek alla 1\$ päevas). Menstruatsiooni ajal on tüdrukutele üldse paljud toimingud keelatud - nad ei tohi sel ajal koolis käia, kodustes töödes aidata ega meesterahvastega suhelda. Kuna aga varem mainisin, et just suurem osa õpetajatest on mehed, siis jäävad tüdrukud koolis paljudes ainetes maha ja otsustavad tihti haridusteede mitte jätkata.

Seda suurem oli meie heameel, kui kuulsime, et ühes koolis on käimas projekt "Girls back to school" (Tüdrukud tagasi kooli - tõlge), mis on spetsiaalselt neile tüdrukutele, kes on kooli pooleli jätnud, kuid siiski otsustanud tagasi tulla. Vaatamata sellele, et paljud tüdrukud ei rääkinud väga hästi inglise keelt, saime nendega kergesti jutu peale. Sealsed noored on väga avatud ja suhtlemisaltid! Tõenäoliselt on see tingitud sellest, et nad ei istu päevad läbi arvutites ega nutitelefones, vaid selle asemel saavad tänavatel sõpradega kokku ja veedavad koos aega. Koosolekutel tõid tüdrukud tihti ühe kooli poolelijätmise põhjuseks välja soovimatu raseduse. Kui selle kohta täpsemalt küsisime, siis selgus, et päris paljud noored on kindlad, et esimesest vahekorras rasedaks ei jää, sest nii on vanemad inimesed neile rääkinud. Kuna kultuuri ja traditsioone väga austatakse, siis ei tule kellelgi mõttessegi vanemate inimeste elutarkuses kahelda. Mingitel hetkedel oli suhteliselt raske tüdrukutele midagi seletada, kui iga minu lause peale tuli "aga õpetaja ütles nii".

Kuna Malawis elab üle miljoni inimese, kes on nakatunud HIV/AIDSi, siis viisime läbi töötoa, kus rääkisime lähemalt, mis on AIDS ja mis on HIV, mis on nende erinevused ja kuidas toimub nakatumine. Töötoa mõte oli selles, et saime kõik üksteiselt erinevaid küsimusi küsida - nii nemad meilt,

Inimesed on küll vaesed, aga väga sõbralikud.

kui meie neilt. Mind tegi väga kurvaks, kui kolm tüdrukut teatasid, et esimesest seksuaalvahekorras ei ole võimalik ei rasedaks jääda ega HIVi nakatuda, kuna bioloogia õpetaja ütles nii. Lisaks oli üks tüdruk veendunud, et 0 vererühmaga inimesed ei jää mitte kunagi HIVi, sest nad on erilised. Üritasin seletada, et tegelikult see pole nii, aga no see oli võitlemine tuuleveskiga. Keda siis ikkagi uskuda - kas oma kogenud bioloogia õpetajat või 21-aastast mzungut (Euroopast pärit inimene - tõlge)?

Olin Malawis kokku kaks ja pool kuud ning kui küsida, kas ma teeksin seda uuesti, siis ei kahtle ma hetkegi - loomulikult TEEKSIN! See oli superkogemus kogu eluks.

Jään kindlasti igatsema:

*Odavaid ja värskeid puuvilju - õunad, arbuusid, melonid, papaiaid, banaanid. Ülihead!

*Laste naeratavaid ja uudishimulikke nägusid. Teate, kui rõõmsad on lapsed, kui nad saavad koolis käia? Väga rõõmsad ja õnnelikud! See, kuidas nad oma vihikuid ja raamatuid sirvivad... Umbes sama suure huviga uurivad meil lapsed oma uut iPhone 6s'i. Usun, et see on võrdväärne võrdlus.

*Lahkeid ja sõbralikke inimesi. Kõik naeratavad, tulevad palumata abi pakkuma, kuid samas on viisakad ja lahked. Võin ausalt tunnustada, et seal veedetud aja jooksul ei tundnud ma mitte kordagi hirmu ei inimeste ega kohtade ees. Või no olgu - see üks kohtumine skorpioniga oli veidi ehmatav.

Kindlasti on nüüd juba tekkinud üles küsimus, et aga mis halvasti oli ja mida ma taga igatsema ei jää? No näiteks-

*Käisiti pesu pesemist - see oli omamoodi äge kogemus, aga võttis alati nii palju aega ja minu arvates ka rohkem vett kui pesumasin. Lisaks voolas see seebine ja must vesi hiljem kanadele.

*Elektrikatkestusi - neid toimus iga päev ja ikka mitmete tundide kaupa. Elektrikatkestused ei olnud juhuslikud, vaid planeeritud ning osa riiklikust kokkuhoidmispoliitikast. Elekter käis ära linnaosade kaupa, nii et oli täiesti tavaline, et ühel tänaval elekter oli ja kõrvaltänaval mitte.

*Ühistransport - 8-kohalisse minibussi pakiiti ilma probleemideta ära 20 inimest, 12 kana ja kümned kilod jäätu-

nud liha. Sellist asja juba Tallinna bussides ei näe!

*Korruptsioon - see on meeletu. Politseinikud peatavad kinni eelpool kirjeldatud ning ülelaaditud minibusse, kuid kui bussijuhil on pihus rullikeeratud rahatähed, mis rändavad vaikselt politseiniku taskusse, on kõik korras ja sõit võib jätkuda. Tuleb tunnustada, et ka mina pidin lennujaamas oma viimasel päeval 30 dollarist loobuma, et riigist välja saada.

Kokkuvõtteks on Aafrika looduse poolest imekaunis, inimesed sõbralikud ja ilm soe ning päikesepaisteline. Projektis osalemine andis mulle täiesti uue kogemuse ning loodan, et sain ka ise omaltpoolt projekti eesmärgi edasi viia ja toetada. Kõikidele Eesti noortele soovitav järgida oma unistusi ning nende nimel vaeva näha, sest tegelikult on meil siin Eestis selleks kõik võimalused loodud. Ole ainult ise mees ja tegutse!

NB! Minu Malawi teemalist blogi saab lugeda www.avastamalawit.blogspot.com

Kaidi Pilemann

Haljala Valla Sõnumid

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaz 1000

Toimetus: Külli Heinla, Maiga Parksepp

Toimetus jätab endale õiguse kaastõid lühendada.

Lehe tekstid avaldatakse portaalis eestiulu.ee, kui autor ei ole märkinud teisiti.

Kaastõid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel: Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310 iga kuu 15. kuupäevaks.

Haljala Vallavolikogu

Haljala Vallavolikogu istungil 20.10.2015.a.:

Istungil osalesid: Eleri Aitman, Siiri Heinpõld, Urve Kingumets, Rainer Lille, Olev Lipp, Jaan Meerits, Peeter Orgmets, Margus Punane, Kristel Strazdin, Riina Tamberg, Tiit Toming ja Anti Tõld.

Istungilt puudusid: Kalju Kivistik, Koidu Saamot, Greete Toming.

Otsustati:

1. Kinnitada Haljala valla arengukava 2015-2030;
2. Rakendada Haljala valla eelarves kaasavat eelarvet. Kaasava eelarve koostamisega kaasatakse elanikkonda vallaelarve koostamisse ja antakse kohaliku kogukonna liikmetele võimalus vallaelarve koostamisel teha ettepanekuid valla elu edendamiseks ja osaleda hääletamisel parimate ettepanekute väljaselgitamiseks.
3. Taotlema Haljala valla munitsipaalomandisse Aaspere külas Vaikuse maaüksus, Lehise tee, Uus tänav, Jalumäe tee, Kõldu tee, Holsta tee, Uus-Koorejaama tee ja Arulepiku tee;
4. Muuta maa munitsipaalomandisse taotlemise otsust Vana-Koorejaama tee pindala muutumise tõttu;
5. Anda luba Haljala Vallavalitsusele korraldada avatud hankemenetlusega riigihange „Haljala valla haljastute hooldus 2016-2018” ja lihtmenetlusega hanked „Haljala valla haljastutel hooldusniitmise teostamine 2016-2018” ning „Teepeenarde hooldusniitmise teostamine 2016-2018”.

Kes Sa oled, Marco Aitman?

Marco, Sa oled uus Haljala valla spordijuht. Kindlasti on palju neid inimesi, kes Sind juba teavad, kuid on ka ilmselt neid vallakodanikke, kellele Su nimi veel nii palju ei ütle.

Palun tutvusta end lühidalt vallalehe lugejatele.

Olen 34 aastane, abielus ja mul on üks laps. Lapsepõlve veetsin Viitna lähedal Jürimõisas. Käisin Aaspere põhikoolis, hiljem lõpetasin Paides kutsekeskooli. Haljalaga olen seotud 2003. aastast

Milliga tegeled vabal ajal? Mis on sinu hobid?

Võimalikult palju olen koos oma perega. Käime koos sportimas ja väljasõitudel. Meeldib mängida korvpalli, sõita rattaga ja suusatada. Aegajalt käin ka korvpallimängudel kohtunikuks.

Millised on Sinu ülesanded spordijuhina?

Minu peamiseks tööks on korraldada ja läbi viia spordisündmusi. Oma töös soovin hakata tegema suuremat koostööd kooli, lasteaiaga ja vallas tegutsevate MTÜ-dega. Mõtteid ja plaane on edaspidiseks mitmeid, kuid kõikide nende teostamise muudab raskemaks see, et olen selles ametis poole kohaga, kuid luban, et annan endast parima.

Mis tõi Sind selle ametikoha juurde ja mis teeb Sind selle jaoks sobivaks?

Ametikohale otsustasin kandideerida, kuna koht jäi vabaks ja soovisin, et keegi kohalik sellega ka edasi läheks. Samuti selletõttu, et olen ise varasemalt korraldanud SK Aasperega spordisündmusi juba umbes 15 aastat ja tunnen, et see töö sobib mulle.

Millisena tahaksid näha Haljalat 10 aasta pärast?

Soovin, et Haljalas oleks korralikud spordirajatised. Siit võiks alguse saada mõni pikem kergliiklustee. Tahaks, et kohalikud inimesed võtaksid julgelt osa erinevatest toimuvatest kultuuri- ja spordisündmustest.

Foto Marco Aitmani erakogust

Vaatluspraktika Haljala Vallavalitsuses

Pöördusin Haljala Vallavalitsusse palvega teha vaatluspraktikat. Soovisin näha ja saada ülevaadet kohaliku omavalitsuse tööd ja tegevustest, sest plaanin minna õppima välismaale avalikku haldust ning praktika tuleks väga kasuks.

Sain väga kiiresti vastuse vallasekretärit, kes lubas uurida kas ja kuidas selline praktika meie vallas võimalik on. Peale töötajatega läbirääkimist olid nad nõus mind aitama.

Vaatluspraktika ajal vestlesin lastekaitse ja noorsootöö spetsialisti, pearaamatupidaja, vallavanema, volikogu sekretär-registripidaja, finantsnõunik, majandusspetsialisti,

järevalveametniku, vallasekretäri, sekretär-registripidaja, juristi ja sotsiaaltöö spetsialistiga. Keeruliste ametinimetuste taga peitusid minu jaoks ka keerulised tööülesanded.

Mahukast tööst ja erinevatest ametialastest ülesannetest on raske nii lühikese ajaga ülevaadet anda. Sellegi poolest võeti mind väga lahkelt vastu, seletati nii palju kui saadi ja osati. Atmosfäär vallas on tööine, sõbralik ja harmooniline. Tundub, et kõik on oma tööga rahul ja teavad täpselt, mida teevad ning annavad oma panuse, et meie vald toimiks nii nagu peab.

Võtsin ka osa volikogu eestseisusest ja volikogu istun-

gist. Eestseisusel arutati põgusalt läbi volikogu istungi teemad ja päevakord. Teemad volikogu istungil olid väga aktuaalsed ja põnevad. Arutleti näiteks pagulasteema ja haldusreformi üle. Veel huvitavamaks tegi istungi maavanem Marko Tormi kohalolek, kes andis selgitusi pagulasteemadega ja omavalitusreformi kohta.

Volikogu istungid on avalikud ja soovitan vallaelanikel rohkem volikogu istungitest osa võtta, et hoida ennast paremini kursis vallas toimuvaga ning jälgida miks ja kuidas tehakse valla jaoks olulisi otsuseid.

Mariliis Leevand

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 21.09.2015

1. Otsustati võtta Haljala uue koolihoone ehitamise kavan damisel aluseks olemasolev eskiislahendus ja kiita heaks esitatud ruumiprogramm, mille esialgne arvestuslik suurus koos põhimaja (sh võimla) ja kõrstrimajaga on ~ 3000m².
2. Toimus Haljala valla arengukava 2015-2030 eelnõu muudatuseettepanekute läbivaatamine. Nõustuti kultuuri ja –hariduskomisjoni ja sotsiaalkomisjoni tehtud ettepanekutega.

Vallavalitsuse istungil 23.09.2015

1. Määrati toimetulekutoetus kolmele toetust vajavale isikule kokku summas 220,25 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus üheteistkümnemele toetust vajavale isikule kokku summas 1186,69 eurot.
2. Suunati kaks isikut valla poolt osaliselt finantseeritavale hooldekodu teenusele.
3. Anti kasutusluba Põdruse külas Pähklamäe kinnistule rajatud biopuhastile ja kanalisatsioonitorustikule.
4. Väljastati ehitusluba Haljala vallas Essu külas Tammi-tee 11 b kinnistule uue puurkaevu rajamiseks.
5. Keelduti projekteerimistingimuste väljastamisest Aaspere külas Aasa kinnistule elamu ja abihoone-külaliste-maja püstitamiseks.
6. Kooskõlastati Varangu külas Salu kinnistule rajatava uue puurkaevu asukoht.
7. Moodustati katastriüksused munitsipaalomandisse antud maadele - Haljala alevik Põllu tn 7, Varangu küla Farni tee ja Kärmu külas Kärmu tee.
8. Otsustati lugeda üks jäätmevaldaja erandkorras ja tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.
9. Määrati vallavalitsuse esindajaks Haljala Lasteaed Pesapuu hoolekogu koosseisus vallavanem Leo Aadel ja kinnitati Haljala Lasteaed Pesapuu hoolekogu koosseisus Leo Aadel, Tiina Uukivi, Anneli Põld, Kadri Jaanipere, Merli Tammi, Helen Kool, Katri Reineberk, Velli Treier, Eleri Aitman ja Tiina Juhanson.
10. Määrati huvihariduse toetus kahele õpilasele.
11. Kiideti heaks Varangu külas Tagametsa ja Kingu kinnistute 2015 aasta Hajaasustuse programmi taotlusvoor projekti „Tagametsa ja Kingu talu juurdepääsutee reno-

veerimine” aruanne.

12. Kiideti heaks Põdruse külas Pähklamäe kinnistu 2015 aasta Hajaasustuse programmi taotlusvoor projekti „Pähklamäe kanalisatsioonisüsteem” aruanne.

Vallavalitsuse istungil 30.09.2015

1. Määrati sotsiaaltoetus ühele toetust vajavale isikule summas 265 eurot.
2. Anti määratamata tähtajaks üürile korteriomand Põdruse küla Kodupaiga kinnistul.
3. Määrati huviharidustoetus ühele õpilasele.
4. Nõustuti Varangu külas asuva Kimalase kinnistu koosseisus oleva katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks Kimalase ja Mätta juurdelõige 2.
5. Nõustuti Varangu külas asuva Sooääre kinnistu koosseisus oleva katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks Sooääre ja Mätta juurdelõige 1.
6. Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Tallinna mnt 25 sidekaabli rajamiseks.
7. Tehti ettepanek muuta Lääne-Viru maakonnaplaneeringut 2010+ täpsustavat teemaplaneeringut „Lääne-Viru maakonna jalg- ja jalgrattateed” muutes Haljala Vallavalitsuse jalg- ja jalgrattatee I eelistuse Haljala-Kisuvare-Veltsi-Päide asukohta asendades see teekonnaga Kisuvare-Haljala-Lihulõpe-Veltsi-Päide.

Vallavalitsuse istungil 07.10.2015

1. Määrati huvihariduse toetus ühele õpilasele.
2. Kinnitati eelkoolialaste lastele ja Haljala Gümnaasiumis õppivatele 1.-12. klassi õpilastele tehtava jõulupaki hind.
3. Väljastati projekteerimistingimused Aaspere külas Aasa kinnistule elamu ja abihoone püstitamiseks.
4. Tehti volikogule ettepanek taotlema tasuta Haljala valla omandisse vallale kuuluva Aaspere külas asuva ridaelamu (koha-aadressiga Vaikuse) ja Aaspere külas asuva Lehise tee alune ning nende teenindamiseks vajalik maa.
5. Tehti volikogule ettepanek muuta maa munitsipaalomandisse taotlemise otsust Vana-Koorejaama tee pindala osas.
6. Seoses piiride arvestamisega lubatavast suurema pindalade erinevusega tehti volikogule ettepanek tunnistada

kehtetuks eelnevad maade munitsipaalomandisse taotlemise otsused ning võtta vastu uus otsus ja taotlema munitsipaalomandisse Uus tänav, Jalumäe tee, Kõldu tee, Holsta tee, Uus-Koorejaama tee, Arulepiku tee.

7. Esitati volikogule menetlemiseks eelnõu „Kaasava eelarve rakendamine Haljala valla eelarves”.

8. Tehti volikogule ettepanek nõustuda Kunda Linnavolikogu ettepanekuga alustada konsultatsioone haldusterritoriaalse korralduse muutmise eesmärgil.

9. Otsustati muuta kergliiklusteede prioriteetsust ja teha volikogule ettepanek täiendada Haljala valla arengukava 2015-2030 eelnõu peatüki 3.3 Maakasutus, taristu ja keskkond punkti Strateegilised eesmärgid alapunktiga 6) järgmises sõnastuses: „6) Kergliiklusteed: Kergliiklusteede võrk laiendatakse vastavalt prioriteetsusele: I eelistus Haljala-Kisuvare-Veltsi-Päide, Haljala-Võle ja Haljala-Vanamõisa; II eelistus Haljala-Põdruse.”

10. Kuulati informatsiooni Haljala katlamaja ehitustööde seisust.

Vallavalitsuse istungil 14.10.2015

1. Määrati huviharidustoetus ühele õpilasele.
2. Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Uus põik 1 kinnistule üksikelamu püstitamiseks.
3. Anti kasutusluba Haljala alevikus Võsu mnt 47 kinnistul asuva elamu laiendusele.
4. Nõustuti Osaiühingule ADD ERIEHITUSTÖÖD jäätmeloa väljastamisega.
5. Nõustuti Osaiühing PORTLIF GRUPP jäätmeloa muutmiseks.
6. Tehti volikogule ettepanek lubada korraldada avatud menetlusega riigihanked „Haljala valla haljastute hooldus 2016-2018”, „Teepeenarde hooldusniitmise teostamine 2016-2018” ja „Haljala valla haljastutel hooldusniitmise teostamine 2016-2018”.
7. Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Metsvindi tee 2 krundile surveseadme ja vedelgaasipaigaldise püstitamiseks.
8. Nõustuti avaliku ürituse, Eesti 4x4 karikasarja osavõistluse, „Kukepea 2015” etapi korraldamisega Tatruse krossirajal ja selle lähiumbruses 17. oktoobril.

Sämmi Grill Haljalas ootab aega veetma

Pole vist saladus, et kümme kuud tagasi avasime uue Sämmi grilli Haljala liiklussõlmes. Oleme ennast kenasti sisse seadnud, meid on leitud ja külalastajad on rahul.

Lisaks kohapealsele pakume catering teenust majast väljapoole. Käesoleval suvel oli au katta hõbepulmalaud. Oleme väga rõõmsad, kui saame oma uues ja ilusas majas võõrustada suuremaid ja väiksemaid piduliste seltskondi pakkudes mitmekesist pidulauda koos kohapeal küpsetatud koogi või tordiga.

Meie majas on igati kaasaegne konverentsiruum 30-le ja väiksem VIP ruum 8-le inimesele. Olemas on kõik vajalik tehnika ja internetiühendus. Siinkohal on oluline märkida, et konverentsiruumide kasutamine on tasuta.

Peagi on ukse ees jõulukuu, mis tähendab seda, et juba oleme avatud ka broneeringutele.

Merle Mutli

Ostan nõukaaegse lihvitud merevaigust kee, maksan kuni 500€. Tel: 58710351

Tervisliku toitumise õpituba Varangul

10. oktoobril kogunesime seltsimajja, et osaleda projekti „Tervis läbi toidu ja looduse“ teises õpituba. Meie grupi suuruseks on 15 inimest. Seekord viis õpituba läbi tootmisõustaja Sirle Nukk, kellega kohtume veel viiel korral.

Sissejuhatuseks kuulasime loengut „Tervislikud valikud“. Pärast valmistasime kõik koos kaks smuutit, ühe magusa ja teise soolase ning sooja salati, mille põhikomponendiks oli kinoa. Osalejate arvates olid maitsed veidi harjumatud, aga koostisosi saab asendada või muuta suupärasemaks ja rahakotisõbralikumaks.

Järgmisel korral tuleme kokku 21. novembril. Siis räägime tervislikest magustoitudest ning valmistame komme ja teraviljabatoone.

Urve Kingumets,
Varangu külaseltsi juhatuse liige

Varangul toimus hoidiste konkurs

Varangu seltsimajas toimus 26. septembril hoidiste konkurs, kuhu olid oodatud nii moosid, salatid kui marinaadid – kõik, mis talveks purki varutud.

Osavõtt konkursist kujunes üllatavalt aktiivseks, 17 perenaist olid vaeva näinud ja purki pannud erinevaid maitseelamusi. Ühtekokku esitati võistlustulle 45 hoidist, neist 25 soolast ja 20 magusat. Parimad selgitas välja 5-liikmeline žürii, kuhu kuulusid seltside esindajad. Magusate hoidiste kategoorias võitis maasika-rabarberi moos ja soolastest letšo. Auhinnad said ka II ja III koha väärilised tööd. Lisaks hinnati purkide välja- nägemist ja märgiti ära kaunima kujundusega purk. Oma lemmikhoidise said valida ka kõik ürituse osavõtjad. Sellise hulga hoidiste seast ei olnud just kerge see kõige maitsvam välja valida. Rahvalemmikuks osutus krõmpsuv kurgisalat. Päeva lõpetuseks istuti kohvilauas ja nautiti rahvamuusikaansambel Kungla meeleolukat esinemist.

Urve Kingumets
Fotod: U. Kingumets

Õnnitleme vanemaid...

Marju ja Aivo Aru

Ronja Aru 23.09.2015

Maret Liekis ja Vaiko Saar

Mihkel Saar 07.10.2015

Maris Kuusemet ja Aivo Põdra

Harald Põdra 09.10.2015

Õnnitleme sünnipäevalapsi...

98	Leida Valgepea	16. november
90	Helga- Helen Romet	14. november
83	Edda Hiie laid	10. november
81	Tamara Nurga	11. november
	Valdo Peterson	12. november
	Laine Kirs	18. november
80	Rein Mooses	20. november
70	Aivi Säask	29. november
	Uibo Mägi	30. november
65	Helmi Tammekand	08. november
	Anatoli Poltavtsev	08. november
	Viivi Voorand	18. november
60	Märt Leppiko	09. november
	Linda Adel	16. november
	Ain Gutmann	20. november
	Arvin Kangust	28. november
55	Ulvi Künnap	11. november
50	Tõnu Luht	01. november

